

SZABADSÁG

LIBERTY

Beolvadt lapok: Magyar Híradó, Magyarok Csillaga, Esti Ujság, Amerikai Hírlap, Magyar Napilap, Magyar Hírmondó, Californiai Magyar Farmer

NO. 259. SZÁM.

THIRTIETH YEAR

Cleveland, New York, Chicago, Pittsburgh, Detroit, szombat, 1921, november 5.

HARMVADIK ÉVFOLYAM

EGYES SZÁM ÁRÁ 2 CENT

A TISZA-PÖR AKTÁI KÖRÜL

A "Szabadság" budapesti tudósítójának eredeti riportjai a nagy perről.

AMIRE EZEK A SOROK Amerikába érnek, a magyar publikum minden körülmények között tudni fogja már a Tisza-pörben hozott ítélet eredményét. Az ítélet fölött azonban nem lehet egykönnyen napirendre térni, mert ez a bünpör már régen túlhaladta a megszokott törvényszéki tárgyalások keretét.

Tisza István személye ma fogalom Magyarországon. Ezer hajunk és kinyitott szemű emberrel a Tisza körül megértik egymást az emberek. Bármennyire kirozzon bennünk a sors, mindig akad valaki, aki a panaszok közt megismeri: EGÉSZEN MÁSKÉP LENNE, HA TISZA ISTVÁN ELNE, EGYEDÜL Ő TUDNA RENDET TEREMTENI EBBEN AZ ORSZÁGBAN.

A kommun bukása után, amikor megkezdődött a jogrend felváltása, a hatóságoknak első dolguk volt Tisza István gróf gyilkosai után kutatni. Már a nyomozás maga is nagy és ezer megféle fordulatú szöveg a fantáziákat, az ügyészség az azonban csak a tárgyaláson hangzott el. A Tisza-bünpörben mint valószínűleg Amerikában is ismeretes KÉT TÁRGYALÁS VOLT. Az egyiket a katonai törvényesítést tartotta és huszonnégy napig tartott és a tárgyalás eredményeként SZTYANKOVSKYK halálra, HÜTTNERT börtönre, DOBÓ Istvánt szintén halálra ítélték. A negyedik vádott VÁGÓ volt, akit azonban csak szökésben mondatott ki bűnösnek. A katonai legfelsőbb törvényszék az ítélet megváltoztatása, SZTYANKOVSKYK CSUPÁN TIZENHÉT ÉVRE ÍTÉLTÉ, Dobó ügyében pedig megsemmisítette az ítéletet, hogy nem katonai és így a polgári bíróság elé tartozik. Dobó a polgári törvényszék már nem tudta felelősségére vonni, mert a kórházban meghalt.

A polgári törvényszék ítélete.

A polgári törvényszékben április 12-én kezdődött a tárgyalás és szeptember tizedik napján NÉGY ÉS HAT NAPIG a legizoláltabb körülmények között, a bíróság elnöke, FRIEDRICH István ellen az ügyész meg a tárgyalás tartama alatt ELEJTELTTE A VÁDÁT, később az ítélet kihirdetése előtt hasonlóképpen ártatlannak jelentette ki LENGYEL Lászlót, a BÍRÓSÁG PEDIG NAGYSZERŐ ELEGTETÉLT SZOLGÁLTATOTT PÉNYES LÁSZLÓNAK. AMIKOR KIMONDOTTA, HOGY MÉG AZ SEM IGAZOLDOTT BE, HOGY TUDOTT VOLNA A GYILKOSÁGRÓL.

Az ítélet csak Kéri Pál talán bűnösnek, mint felbújt és GAERTNER mint a gyilkosságban való bűnrészesről szól. Kéri Pál bűnösnek a halál lenne a törvényszék szerint, GAERTNER pedig tizenöt évet kapott. Vagóról kiderült, hogy csak kénytelen természetű ember volt, őt is szabadlábra helyezték.

AZ ÍTÉLET CSAK MEGÉRŐSÍTESE VOLT ANNAK A RÉGEN ÉRLELTŐ DÖNTÉSÉNEK. KÖZFELFOGÁSNAK, HOGY FÉNYES LÁSZLÓNAK SEMMI SZEREPE NEM VOLT A TISZA GYILKOSÁGBAN és a bíróság ítéletét a közönség megpecsételté azaz a nagy többséggel, amelylyel Fényes Lászlót fogadták akkor, amikor elhagyta a börtönt, amelyben több mint két évet töltött ártatlannal. Azóta Fényes László való-

Fényes László az első cikkét a "Szabadság"-nak fogja írni.

Fényes László örömmel fogadott, amikor elmondott neki, hogy az amerikai magyar közvélemény érdekelt sorsával. Fényes László nagyon megörögegett, a két esztendő börtön teljesen megviselte. Valamikor kérték Krisztusakkal teljesen megkérdőjelelt, csak meglehetősen szűk szemű a régi. Amikor beszél kissé furcsán teszik a börtönlelőből azt sazkifejezések, megdöbben az ember szíve, hogy ennek az embernek a bűnösökkel együtt kellett börtönben szenvednie. Szinte gyermek örömmel öröve a szabadságának, nagy dolog neki, hogy kényelmes szobában, terített asztalnál ülhet és nyugodtan szivhatja szivarját.

latkozom — mondotta — amig a legfelsőbb bíróság is ki nem mondja a döntőt. Ezt meg is tartottam, a BUDAPESTI LAPOKBAN SEMMIFÉLE NYILATKOZATOM NEM JELENT MEG. Nem akarom, hogy félreírtekre adjak alkalmat, de már most kijelentem, hogy én NEM VÁLTOTZAM, TOVÁBB FOGOK DÖLGOZNI, ENNEK A SOKAT GYÓTORT ORSZÁGNAK AZ ERDEKÉBEN. Az amerikai publikummal mégis kivétel tezek, és a börtönömet elhagyva AZ ELSŐ SORT NEKIK FOGOM ÍRNI. Csak egy-két napi haladékot kérek és pár sort fogok ízezni a "SZABADSÁG" útján az amerikai magyarságnak.

PAIZS ÖDÖN.

A HABSBURGOK VÉGSŐ BUKÁSA

Leányokat gyilkolt a fiatal fiu

A tizenöt éves Harold Jones beismerte a szörnyű cselekményeit.

KÉTSZERES GYILKOS.

A bíró szerint a fiúnak perverz hajlamai vannak.

LONDON, nov. 3. — Harold Jones, az alig 15 éves walesi fiú, akit februárban azzal vádolnak, hogy egy fiatal lányt meggyilkolt és akit akkor felmentettek, most, amikor egy másik leány meggyilkolása miatt bíró elé állították, bevallotta, hogy mindkét leányt ő ölte meg. A bíróság a fiatalkoru gonosztevéit bizonytalan időre javítóintézetbe küldte.

A fiú irásbeli beismerő vallomását az ügyvédje olvasta fel a tárgyaláson. A vallomásában részletesen elmondja, hogy hogyan ölte meg a második áldozatát. A legnagyobb hűdéggel elvágta a szerencsétlenek a torakát, aztán a holttestet elrejtette a padlások és felmesta a vért a padlóra.

Amikor a mult telen felmentették, a közönség óvációt rendezett mellett. A bíró, amikor az ítéletet kihirdette, rámutatott arra, hogy valószínűleg az az óváció érte meg benne a második gyilkosságát a vágyát is. Amikor most letartóztatták, a közvélemény haragra ellene fordult és attól féltek, hogy meg fogják lincselni. A bíró figyelmeztette a közönséget, hogy ne csináljanak semmiféle tüntetést. Azt a véleményt fejezte ki, hogy a fiú épelméjű ugyan, azonban teljesen perverz hajlamai vannak.

Az írásbeli vallomása különben így hangzik: "Bevallom, hogy július 8-án előre megfontolt szándékkal megöltém Flora Littlel, anélkül, hogy idét adtam volna neki kibékülni az Istennel. Az ok a legyőzhetetlen gyilkolási vágyam volt. Flora éppen távozni akart a hátsó konyhaajtónál, amikor megfogtam, elvágtam a nyakát és a fejét odatartottam a vízcsap alá."

"Azután bementem az előlő szobába és Flora holttestét ott hagytam a vízvezetékben. Visszatértem az inggel és ezt a feje körül esavartam. Azután felvittem a holttestet az emeletre, a szobámból kibontam egy kis asztalt, arra raktam a testet és azután magam is ráálltam és megpróbáltam, hogy a testet a padlás szobába besoroztam, azután visszatartam a testet az asztalra és lementem egy kötele, majd visszatartam és a kötél a testre rákötöttem. Ráálltam az asztalra és átszorítottam a testemet a kötéllal a kezemen a menyestet kis nyílással. Látna, hogy a kötél tulságosan rövid, visszazugrottam az asztalra, rákötöttem egy szebekendőt a kötéllre, ismét átszorítottam magamra, rendeztem a testet ismét, áthúztam. Azután lementem és mindenütt felmostam a vért. Flora édesanyjának azt mondtam, hogy nem is látam Florát az egész délután."

GONDNOKOT KÉRNEK A WESTERN VASUT ELLEN.

LIMA, O., nov. 3. — Tömeges gondnok kinevezése iránt kérelmet nyújtottak ma be a Western Ohio Railway Co. elnök, melynek helyi érdekei csúszó Findlay és Troy közt bonyolítják le a személyforgalmat.

A tömeggondnoki kinevezés adást a clevelandi Union Trust Co. kérelmezte, minthogy a társaság két és fél millió kölcsöne után sem törlesztést, sem a kamatokat nem fizeti.

HIVATALOS ÜNNEP.

WASHINGTON, nov. 3. — November 11-ik napja, a fegyverszünet évfordulója, hivatalos ünnep lesz az Egyesült Államokban. Ezen a napon hozzák nyugalomra az arlingtoni nemzeti temetőben annak az ismeretlen amerikai katonának földi maradványait, akiben a hősi emlékezetét tiszteli a nemzet. Harding elnök rövidesen nyilvánosság elé terjeszt az a szavazást, mely az ünnepet elrendeli és bizonyára azonnal követik példáját az összes államok kormányzói. A washingtoni szenátus már megszavazta az ünnep elrendelését.

Bezárult a konvenció

Az amerikai légio H. McNidert választotta meg főparancsnokának.

KANSAS CITY, nov. 3. — Az amerikai légio harmadik országos konvenciója tegnap véget ért. Az utolsó napon igen fontos határozati javaslatokat fogadtak el és megválasztották a légio új főparancsnokát.

Főparancsnoknak a grand rapidi John C. Emery utódjául egyhangúlag a Kansas city-i, Ia., Hanford McNidert választották meg, akinek a jelöltséget a legtöbb állam kiküldött delegátusai támogatták és akivel szemben a többi jelöltek mind viszályok voltak.

A kansasi delegátusok nagy vitára kerültek abban a kérdésben, hogy hová helyezték el a székhelyt Indianapolisban. Ők természetesen Kansas City mellett kardoskodtak. A vita azonban elmaradt és a székhely megmaradt Indianapolisban.

Ellenben elfogadták azt a határozati javaslatot, amely a katonák bönuszát és segélyezését sürgeti, valamint azt, amely Harvey, londoni amerikai nagykövetség, egyik beszédjét teszi bírálat tárgyává.

Tisztul az ir kérdés

A Lloyd George utazásának elhalasztását egyesek jó jelnek veszik.

LONDON, nov. 3. — Most, amikor bizonyossá vált az, hogy Lloyd George miniszterelnök szombaton nem utazhat el a washingtoni lefegyverzési konferenciára és hogy az elutasította bizonytalan időre elhalasztotta, nagyban találgatják Londonban, hogy hogyan is áll a tárgyalásokon az irországi béke ügye. A legtöbbben azt vélik, hogy a miniszterelnök elutasításának elhalasztása inkább jó, mint rossz jelnek tekinthető.

A londoni polgármester rendes évi díszbédjét november kilencedikére tűzték ki és azt remélték, hogy Lloyd George is, azan, rendezet szókás szerint, fontos politikai beszédet fog mondani. A miniszterelnök azonban kijelentette, hogy nem jelenhet meg a díszbédben. Ebből viszont azt következtették, hogy a nézete szerint akkora, már elutazhatik Amerika felé.

Ami az ir békétárgyalásokat illeti, a nézet az, hogy a helyzet kulcsa az ulsteri kormány kezében van. Craig, ulsteri miniszterelnök, szombaton Londonba érkezik és azt hiszik, hogy engedékeny magatartást fog tanúsítani. Hir szerint a terv az, hogy a közsir ir központi parlamentet fogják felruházni mandátokkal a jogokkal, amelyeket tartományi parlamentek megilletik és amelyek a jelenlegi önkormányzati törvény értelmében az angol parlamentnek kellett volna gyakorolnia.

Nem ülhet többé Habsburg család tagja magyar trónon

Cáfolják a szenátor állításait

Watson szenátor nem akar tanukép megjelenni a bizottság előtt.

FENNTARTJA A VADJÁT.

Igaz az, mondja, hogy ítélet nélkül kivégeztek katonákat.

WASHINGTON, nov. 3. — Watson georgiai szenátor, tudvalevően azt a vádat emelte a szenátus nyit ülésén, hogy a háború alatt Franciaországban minden bírói tárgyalás és ítélet nélkül felakasztottak amerikai katonákat, hogy a sebesülteket, betegeket és általában a legénységgel kegyetlenül bántak.

A szenátorban óriási felháborodást keltettek a vádak. Javaslatot adtak be, hogy a szenátus nevezzen ki egy bizottságot, amely tegye vizsgálat tárgyává a georgiai szenátor vádjait. Watson viszont azt jelentette ki, hogy ő tanuképen nem hajlandó megjelenni az ilyenkor összehívott bizottság előtt, mert annak ninesen jogában ott tanuképen megjelenni, hanem igenis hajlandó arra, hogy a vádjait a szenátus nyit ülésén, az egész amerikai közvélemény előtt, beigazolja.

Elmondotta, hogy amióta felhozta a szenátusban a dolgok állását, mindenfelől kapja a bizonyítékokat. Így többek között elküldötték neki egy fényképfelvételeket, amelyet a franciaországi Grievésben készítettek az amelyen az ott felállított akasztófa is látható. Ezen az akasztófa, mondja, amerikai katonákat akasztották fel.

Brandegee szenátor szerint, amennyiben a Watson vádjai igazak, az illető tisztet közönséges gyilkosnak, akiket szintén fel kell akasztani.

Baker volt hadügyminiszter szerint, a szenátor vádjai a valóságnak meg nem felelnek és teljesen légből kapottak.

Bolti tűz áldozatai

Mrs. Greenburg a négy gyermekével együtt a lángok áldozata lett.

TOLEDO, nov. 3. — Az Indiana Ave. és Ewing street sarkán volt a gyümölcs-üzlet és ezzel összekötésben a lakása Wolf Greenburg kereskedőnek. A boltot és a lakást tegnap tűz pusztította el. Mrs. Greenburg, három kis leánya és egy fia a lángokban lelték a halálukat.

A halottak: Mrs. Greenburg, az anyja, a 15 éves Eva, a 13 éves Anna, a 10 éves Leah és a 6 éves David.

Az apa, valamint a 20 éves Nathan, a 12 éves Izidor és a 17 éves Károly fiai és Sarah nevű 10 éves leánya megmenekültek.

40 CENT ADÓT AKARNAK SZABNI A "BETEG SÖRRE." WASHINGTON, nov. 3. — A pénzügyminiszterium 40 cent adó kivételét rendelte el a gyógyszerült forgalomba hozandó sör ládjára, vagy minden erre vonatkozó orvosi rendelvény után.

A Nemzetgyűlés pecsételi meg a Habsburgok végső bukását.

BUDAPEST, november 3.—A mai napra összehívta a Nemzetgyűlést a kormány. Minden előszület megtörtént, hogy a rendkívüli ülésen beterjessék azt a nyilatkozatot, mely a Habsburg ház tagjait megfosztja a magyar trónról. A törvényhozás megnyilatkozása azért vált sürgőssé, mert a szövetséges hatalmak ultimátumban követelték a magyar kormánytól, hogy hivatalosan tépje szét azt a fonalat, mely Magyarországot a Habsburg-családdal összekötötte.

Azt beszéltek, hogy a trónfosztás kimondása előtt Apponyi Albert gróf, Habsburg Károly rendithetetlen híve, nyílt óvat emel a törvényhozás cselekedete ellen, de ez csupán formáság lesz. Az összes politikai pártok között megtörtént már az egyezség és minden ellenzéki harc nélkül megy majd keresztül a kormány indítványa. A szélső Habsburg-hívek kijelentették, hogy nem vesznek részt az ülésen.

A magyar kormány kijelentette, hogy mindenben eleget tesz a szövetségesek kívánalmának, de legalább három napi időre van szükség, hogy a törvényes formák szigorú betartása mellett, végrehajtsa a hivatalos trónfosztást.

HORTHY KIRALYSÁGA.

BÉCS, nov. 3. — Karl H. Wiegand, az általánosban ésmert amerikai újságíró jelenti, hogy a királypucstól alkalmi nyilatkozat arra, hogy Horthy kormányzóval beszéljen. Wiegand nyíltan megkérdezte, mi igaz azokból a hírekből, hogy ő maga is pályázik a trónra. Horthy a leghatározottabban kijelentette, hogy NEM akar király lenni. "Egyszerű tengerész vagyok" — mondotta, — "aki sohasem tartotta magát politikusként és nem is akarok az lenni." Az amerikai tudósítóját meggyőzte végül, hogy Horthy tekintélyes és népszerűségű rendkívül megerősödött az egész országban.

A kis-ántant munkája

PÁRIS, nov. 3. A legutolsó negyvennyolc óra fejleményeire tekintettel, a francia külügyminiszterium most már kedvező színben látja a közép-európai helyzetet.

A jelekkel arra lehet következtetni, hogy a szövetséges nagyhatalmak közbelépése folytán a kis-ántant országai felhagynak az azzal a tervükkel, hogy benyomuljanak Magyarországra területre. A cseh-szlovák követek tegnap este jegyzéket kézbesíttek a francia külügyminiszteriumnak, amely szerint a cseh-szlovák kormány elfogadja a szövetséges nagyhatalmak ajánlatát, amely szerint Magyarországról trónvesztetteknek nyilvánítja a Habsburgokat és megteszi az intézkedéseket az azonnali lefegyverzésre.

Nagy a megnyugvás

Páris diplomáciai körében nagy megnyugvással látják a helyzet jobbrafordulását, mert valószínűleg a világhatalmak tartanak azt, ha a háború utána ki éppen a washingtoni lefegyverzési konferencia előestéjén.

A Liberté című francia lap tegnap száma ezeket írja: "A csehek és a szerbek igen rossz szolgálatot tesznek Európának akkor, amikor éppen most mutatják meg a harcias szándékaikat Magyarországgal szemben. Ennek a hatása az amerikai vonatkozásban a legrosszabbul megérthető. Mit szólna a francia nemzet?", mondja a lap, "ha Hohenzollern Vilmos egy évben kétszer masirozna be Németországba, még pedig a német kormány tisztviselői nagy részének pártolásával. Mit szólna a francia nemzet, ha ennek folytán egy évben kétszer lenne kénytelen mozgósítani."

Apponyi Károlynál

BUDAPEST, nov. 3.—A magyar kormány engedélyt adott gróf Apponyi Albert grófnak, a magyar legitimisták egyik vezéralakjának arra, hogy a thianyi apátuságon meglátogathassa Károlyt és Zitát és elbucshassék tőlük, mielőtt elszállítanak őket az országba.

A kis-ántant harmadik követelését illetően a nagykövetség tanácsa megegyezést juttatni tudott. A követelés az volt, hogy Magyarország fizesse meg az ő mozgósítási költségeit. A cseh-szlovák kormány beleegyezett abba, hogy erről a kérdésről egyelőre nem tárgyaljanak, azonban azzal a kikötéssel, hogy azt véglegesen elintézzék nem tekintik.

A repülés jövője

Páris diplomáciai körében nagy megnyugvással látják a helyzet jobbrafordulását, mert valószínűleg a világhatalmak tartanak azt, ha a háború utána ki éppen a washingtoni lefegyverzési konferencia előestéjén.

Az amerikai tudósítóját meggyőzte végül, hogy Horthy tekintélyes és népszerűségű rendkívül megerősödött az egész országban.

SZTRÁJKOLNAK AZ INDIANAI Bányászok tiltakozásul a bírői tiltó parangs ellen.

A bányászszakszervezet akaratára ellenére is kivonultak a szénbányászok Indiana állam valamennyi nagy szénbányájából.

KÉSZÜL A FELEBBEZÉS.

A bányászunió be akarja várni, hogy a bányák eleget tessenek-e a bírői rendelkezésnek.

INDIANAPOLIS, nov. 3. — Az Anderson bírói rendeletével kapcsolatban egyre bonyolódik a helyzet a szénbányáiparban. Az indianai bányák huszonegyezer bányászta tiltakozásul sztrájkba vonult ki és a mai napon az állam több mint kétszáz bányája közül alig néhány dolgozik. Viszont a bányász szakszervezet azon van, hogy a bányászok kivonulását megakadályozza és hogy ezt elhalassza akkorra, amikor a bányászati szakszervezetek ténylegesen megszűrik a megkötött szerződésnek a szakszervezeti díjak levonására irányuló rendelkezéseit.

A bányászunió csakis ekkor, ha az tényleg megtörtént, hajlandó sztrájkba szállítani a bányamunkásokat.

A Pittsburgh körüli kemény-szénvidékről beérkezett hírek szerint az ottani bányászati rendelet már hivatalosan jelentették, hogy a legközelebbi bérfizetés alkalmával megszüntetik a szakszervezeti illetékek levonását. Hogy mikor lesz a legközelebbi bérfizetési nap, azt egyelőre tudni nem lehet, azonban bizonyos, hogy addig a sztrájk 40 ezer bányamunkása sztrájkra kivonulni nem fog.

Az indianai pulhaszénbányászok azonban nem voltak egyenlőre türelmesek, hanem megsejtinék a bányászati rendelet hivatalos hirdását a "cheque off" rendszer megszüntetéséről, tiltakozásul sztrájkba vonultak ki. Az állam legfontosabb bányái közül tegnap már egyetlenegy sem dolgozik és a bérfizetést jelentéssel az állam egész területén sztrájkban kisebb bányák is vannak.

Az Anderson bírói rendelkezés elleni felebbezést egy bányászati képviselői csoport is megkezdte, amely azonban olykor még a bírósághoz is elment, hogy minden ideig nem voltak képesek beadni a felebbezést.

CHICAGO, nov. 3. — Az indianai bányászati rendelet egyesítési törvények tagjai a jövő hét szerdáján itt gyűlést tartanak és addig az intézkedést sem tesznek az Andersoni szövetségi bírónak rendelték. Az egyesítési törvények tagjai most küldi szét a korábbiakat a tagokhoz, mindenkihez mellékelve a szövetségi bíróság tiltó rendelkezésének a szövegét.

Az indianai bányászati elnöke, Farrington, a maga részéről sztrájkban arra kérte a szakszervezet tagjait, hogy függesztés alá a rendelkezéseit addig, amíg a bányászati rendelet a tiltó rendelkezés dolgában meg nem hozza a határozatukat. A beérkezett hírek szerint azonban egyes bányák munkásai máris kivonultak tiltakozásul a bírói rendelkezés ellen.

A közeli napokban Columbusban és Clevelandban fontos gyűléseket tartanak az ohioi és a nyugati pennsylvaniai szénbányászszakszervezetek. Ezek a gyűlések fogják elhatározni azt, hogy mit fognak tenni az Anderson bírói tiltó rendelkezés dolgában. Az egyik pittsburghi bányászati elnöke nem hajlandó nyilatkozni bővebben arról, hogy mit fognak cselekedni a maga álláspontját azonban a következőkben jellemelte:

"Amennyiben az indianai szövetségi bírói rendelkezést magasztaló bírói fórum meg nem semmisíti, vagy meg nem változtatja, részünkre nem marad más hátra, mint az, hogy a tiltó rendelkezés tartásuk magunkat tekintet nélkül arra, hogy mi a személyes véleményünk a dologban."

ITT A BIZONYÍTÉK! MINDIG A BATOR NYER!

Megszentelt Urunk Fogadjon Önnek Járó Köszönetet az Önök Járó Köszönetétől. Szabó's Liniment. Munkás testvérek! Hallgassanak rám és rendeljék meg a Szabó's Linimentet. 24 Easton Ave., New Brunswick, N. J.

RABLÓMERÉNYLET NAGYKÖZÖNSÉG SZEMELATTÁRA

NEW YORK, nov. 3. — Öt felgyüzvert férfi támadta meg a New York Dresser, Beef Co. kifizető pénztárosát, Joseph Meyrowitzot, s erőszakos támadással elvették tőle 6,500 dollárt tartalmazó pénztáskáját a vállalat irodájának közelében. A rablást nagy csapat ember, a legtöbb magának a cégnek munkása, meglepetésében és ijedtségben összetett kezekkel nézte végig.

A DEMOKRATAK JELÖLTJE OHIO KORMÁNYZÓJÁVA.

WASHINGTON, nov. 3. — George White rövidesen ki fogja jelenteni, hogy elvállalja a demokráta jelölést Ohio állam kormányzó állására, barátainak értesülése szerint. A demokráta nemzeti bizottság elnökségéről lemondatták s helyébe Cordell Hull bíró került, aki, mint ismeretes, William Jennings pártfogoltja.

ELKÉSZÜLT A JAVASLATOKKAL MÁR AZ AMERIKAI KÜLDÖTTSÉG

A fegyverzési konferencia előkészítő munkálatai befejezés előtt vannak már. — Harding elnök személyesen fogja ismertetni az alapelveket.

WASHINGTON, nov. 3. — Az itteni nagy és fontos fegyverzési konferencia előkészítő munkálatai a legesélyesebben folytatódhatnak. Hughes külügyminiszter, mint az amerikai fogadóbizottság feje tegnap jelent meg először ebbeli minőségében az itteni Üllőállomáson, hogy a japán küldöttség feje, Tokugawa herceget a megérkezése alkalmával üdvözölje.

Az elnök és az Ujév

Az elnök rendelkezése jan. 1-én megnyitja a Fehér Házat a közönségnek.

WASHINGTON, nov. 3. — Az Egyesült Államok történelmének egy kedves és intim szokásáról tud: január elsején kinyitják a Fehér Ház főbejáratait a közönségnek, a szentek szentjébe, a Kék Szobába, ahol mindenki kezét szoríthat az elnökkel.

Ezt a szokást Wilson, aki annyi szokásnak hágot a nyakára, megszüntette. Ő nem fogott kezét senkivel. Harding kevéssé büszke ember és nem annyira oligarchikus elnök, mint Wilson volt, Harding visszaállította a kedves és régi szokást.

Január elsején megnyitják a Fehér Házat a közönség előtt. Az elnök pár először a legfelsőbb bíróság tagjait fogadja Ujév napján, aztán a szenátorokat, aztán a képviselőket, aztán az egyes miniszteri osztályfőnököket, aztán a miniszteriumi hivatalnokokat, aztán a többi személyeket. Miután ezek mind elvonultak, jön a közönség. Ezenkívül fognak bejönni a Blue Roomba és fognak kezét szorítani Mr. és Mrs. Hardinggal.

TOWNLEY MEGKEZDTE 90 NAPOS BÜNTETÉSET.

JACKSON, Minn., nov. 3. — A C. Townley, a National Non-Partisan League elnöke, ma vonult be a Jackson megyei börtönbe, hogy 90 napi elzárásra szóló büntetését látás miatt kitépje. Az Egyesült Államok legfelsőbb bírósága megtagadta ugyanis ügyének felülvizsgálását.

E. SCHWARTZ pénzügyi, hájlejtési és közjegyzői irodája. 201 EAST 9th STREET, NEW YORK, N. Y. "Szabadság" olvasói és megismerkedésének régi és kipróbált orsz. munkás által alapított. VISSZAVANDORLÓ OROSZ MUNKÁSOK BIZOTTSÁGA. "Birtokunk tükörképe az orosz kősz. csoportoknak, hogy kiküldött megbízottaink — több munkástanácsunkat — megvizsgálják Mr. SCHWARTZ hájlejtési ügyvezetését és meggyőződésük arról, hogy ez a cég teljesen tisztességes az ügyfelek viselkedésében a legmegbízhatóbb és így általunk mindenkinél melegebben ajánljuk."

A "Nagy 3" egységes frontban

Franciaország, Anglia és Japán egységes felfogást visznek a konferenciára.

A FRANCIA LAPOK.

A japán sajtó szerint Nippon hajlandó szakítani az angoljal

PARIS, nov. 3. — A három nemzet, amely legelőször sorban van képviselve a Nemzetek Ligájának végrehajtó tanácsában, ugyancsak képviselve lesz a washingtoni konferencián. Ez a három nemzet Anglia, Franciaország és Japán. A legutolsó hírek arról emlékeztetnek meg, hogy ez a három nemzet éppen olyan egységes frontot fog mutatni a washingtoni konferencián, mint amilyen egységes frontot formáltak eddig. Mielőtt elindulnának Gentből, Balfour, Viviani és Ishi báró egyöntetű politikai magatartásban állapodnak meg egymással.

Ez a három nagy nemzet mindenáron szeretné, ha Amerikát valami összeköttetésbe lehetne hozni a Nemzetek Ligájával. Erre való az egységes front. Az egységes frontjukkal némely oly kérdést is szívesen akarnak hozatni Washingtonban, amiről az előzetes programon nem esik szó.

A francia nacionalista sajtó különben nem kis arányú féltékeny mutat. Az Action Française című lapban kis cikk jelent meg, amely beszámol arról, hogy Briand és Berthelot elutaszták Amerikába. Együttal pedig keserű iróniával figyelmezteti a cikket a franciákat, hogy vigyázzanak az összes gyarmataikra, nem lehetetlen, hogy a két államférfi esetleg elkövetvéllyi azokat majd Washingtonban.

Ugyázták a derék franciák tartanak attól, hogy Amerika észleli majd a franciáktól a rejtettség meg nem fizetett adóság fejében a gyarmatokat. Több japán lap kijelenti, mint azt egy tokiói értesítő mondja — hogy Japán bármikor hajlandó az angol-japán szövetségből kilépni.

A higgadt nőgyilkos

Minden felidulás nélkül mesélte el a bírónak az esetet.

RICHMOND, Va., nov. 3. — Elijah Davisnek, aki hidegvérrel meggyilkolta negy hónappal ezelőtt a feleségét, akitől egyszer elvált, de ismét össze- és házasodott vele, a tárgyalása himzár a vége felé közeledik.

Az utolsó tanu Davis leánya volt, aki összeesett a tanuszekben. Ugy kellett kivinni a tárgyalóteremből. Nem is tért egyelőre magához. Az ügyész reméli, hogy néhány nap múlva képes lesz a vallomását megtenni.

A VIHARBAN KIÖMLŐ GAZ KÉT ALDOZATOT KIVANT.

TOLEDO, O., nov. 3. — Louis Williams valószínűleg belehal, felsége pedig súlyos beteg a lakásokon felrobbanás alkalmával szenvedett sérülések miatt. A robbanás egyik helyi városi apartman házában történt.

A DOHÁNYTERMELŐKNEK KEDVEZ AZ ÚJ RENDELET.

WEST UNION, O., nov. 3. — A dohánytermelők déli Ohio-ban nagy örömmel fogadták a kormány azon intézkedését, hogy a jövőben a dohánytermelés is elfogadják rendes hitelbiztosítók gyantát. Májában fog állani már most a Burley Growers Associationnak, hogy a dohány készletet csak akkor bocsássa áruba, amikor az árakalás az eladást ajánlatossá teszi.

KARÁCSONY

A civilizált világ legszebb ünnepe, amelyen mindenki megemlékszik szeretteiről és barátairól. Aki az ünnep alkalmából pénzt akar küldeni:

Magyarországra Jugoszláviába Csehoszlovákiába Romániába

Jól teszi ha már most intézkedik, mert pénzküldeménye így bizonyosan megérkezik mikorra kigyulladnak a karácsonyfák Bankházzal tekintélyes és legkiválóbb.

Közvetlen összeköttetésem minden ügyfelem számára biztosítják a legméltányosabb árfolyamot és pontos kifizetést.

Kérjen karácsonyi pénzküldési árjegyzéket

KISS EMIL Bankháza

133 Second Ave., New York, N. Y.

A magyar királyi állami jegyintézet kizárólagos pénzkiosztási gyűjtőhelye. A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank. A Magyar Királyi Államvasutak Menetjegyjárója. Alapított 1898-ban.

Pittsburghi erkölcsök

Pittsburghban, ugátézik, nagyon elszaporodott a rossz lények száma. Erre vall legalább is Dewolf magisztrátusnak a kijelentése. Dewolf kijelenti, hogy elmege és polgármesterhez és megkéri, nevezzen ki száz női detektívet, akik elmenjenek minden anyához és lányhoz, figyelmeztessék őket, mik a következményei az erkölcsi lenégségnek. Dewolf szerint a pittsburghi anyák egyáltalán nem valami sokat törődnek a lányuk erkölcsével.

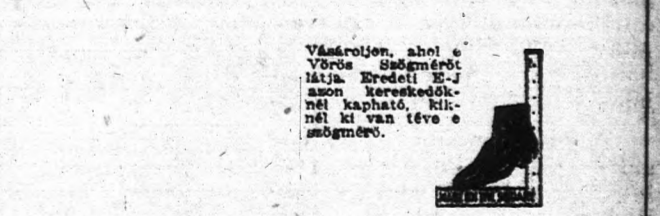
ASHTABULA, nov. 3. — Beaupre, a Keybell gözhajó kapitánya, aki most érkezett meg hajójával, jelent, hogy Erie partvidékén egy a hullámokkal küzdő tutaj látott. C. W. Anderson révkapitány azonnal értesítette az Erie révállomás vezetőjét.

A LEGJOBB PATIKA (háza) KELEVEK KIÁLLITVA) MEGVÁLTO Gyógyszertár

2017 WEST 25th STREET, CLEVELAND, O.

A "TEJ-BANDITÁK" MÁR UJRA DIVATBA JÖNNEK.

NEW YORK, nov. 3. — A cab-en állta utját Harlemben tejes kocsisok sztrájkjával összefüggésben, az utonállók új alakjai kezdenek garázdálkodni, akiknek a rendőrök a "tejbanditák" címet szánja. Vagy feldöntöttek a azok tartalma egy tuat ember három taxi-csatornába folyt.

E-J Cipők Nehéz Játékra Vannak Építve

Mindegy akármennyit képes fizetni, tul nem tehet ezen híres E-J Gyermek Cipők valódi értékén. Epen az ősz és tél durva, megvisselő hordására valók. Az Endicott-Johnson cipők elővagyatalt cserzett bőrből készülnek, előkészítve szakértők által, hogy megállják minden gyermek megvisselő hordását. Amért oly erőse vannak építve, megtartják formájukat és csinosak maradnak hosszú, nehéz hordás után. Többször javíthatók.

Feketében vagy barnában \$2.00-tól \$3.50-ig nagyság szerint. ENDICOTT-JOHNSON SHOES. Erdeklődjék az új E-J divatukat íránt férfiak részére.

